

הועד

פרופ' ברוריה בן-זאב - יו"ר
פרופ' שרה אייל - חברה
ד"ר דנה אקשטיין - חברה
ד"ר משה הרשקוביץ - חבר
ד"ר אילן לינדר - חבר
ד"ר איריס נוימן - חברה
ד"ר פיראס פאהום - חבר
פרופ' מאיר ביאלר - חבר (ex-officio)
מזכיר וגזבר

EXECUTIVE COMMITTEE

President

Prof. Bruria Ben-Zeev

Pediatric Neurology Unit
Edmond and Lilly Safra Pediatric Hospital
Chaim Sheba Medical Center
Tel Hashomer 5235601
Tel: +972 3 530 2687
Fax: +972 3 530 5031
Email: bruria.benzeev@sheba.health.gov.il

Dr. Dana Ekstein

Epilepsy Center
Dept. of Neurology
Hadassah University Medical Center
Jerusalem 9112102
Tel: +972 2 677 6940
Fax: +972 2 677 7264
Email: dekstein@hadassah.org.il

Prof. Sara Eyal

School of Pharmacy
Faculty of Medicine
The Hebrew University of Jerusalem
PO Box 12605
Ein Kerem, Jerusalem 9112102
Tel: +972 2 675 8667
Fax: +972 2 675 7246
Email: saraeyal@ekmd.huji.ac.il

Dr. Firas Fahoum

Epilepsy and EEG Unit
Neurology Division
Tel Aviv Sourasky Medical Center
Tel Aviv 6423906
Tel: +972 3 6973418
Fax: +972 3 6973932
Email: firasf@tlvmc.gov.il

Dr. Moshe Herskovitz

Epilepsy Service
Department of Neurology
Rambam Health Care Campus
Technion Faculty of Medicine
Haifa 3109601
Tel: +972 4 7772605
Fax: +972 4 7772755
Email: m_herskovitz@rambam.health.gov.il

Dr. Ilan Linder

Pediatric Neurology Service
Barzilai Medical Center
Ashkelon 7830604
Tel: +972 8 6663215
Fax: +972 8 6687851
Email: ilanli@bmc.gov.il

Dr. Iris Noyman

Pediatric Neurology Unit
Soroka University Medical Center
Beer Sheva 84101
Tel: +972 8 640 0140
Fax: +972 8 636 5499
Email: irisn@clalit.org.il

**International Secretary and Treasurer
(ex-officio member)**

Prof. Meir Bialer

School of Pharmacy
Faculty of Medicine
The Hebrew University of Jerusalem
PO Box 12065
Ein Karem, Jerusalem 9112102
Tel: +972 2 675 8610
Fax: +972 2 675 7246
Email: bialer@md.huji.ac.il

יורס הקורונה COVID-19: מה משמעותו עבור חולי אפילפסיה?

לאור התפשטות עולמית של וירוס הקורונה ולאור ההנחיות שניתנו ע"י משרד הבריאות בניסיון לבלום התפשטות זו, טבעי שיעלו שאלות ספציפיות גם בנוגע לחולי האפילפסיה.

האם חולה אפילפסיה בסיכון מוגבר להדבק בוירוס הקורונה או לחלות במחלה קשה יותר?

- כרגע ילדים ומבוגרים חולי אפילפסיה שאין להם מחלות רקע נוספות לא נחשבים כבעלי סיכון מוגבר לחלות בוירוס הקורונה COVID-19 או לפתח מחלה קשה יותר. יחד עם זאת, מאחר ומדובר במחלה כרונית, יש להתייחס להנחיות למניעת הדבקה ברצינות יתרה ולנהוג כפי שהומלץ לקבוצות בסיכון גבוה.
- חולה אפילפסיה עלול להיות בסיכון מוגבר להדבקה או לחלות במחלה קשה יותר, אם הוא משתייך לאחת מקבוצות הסיכון של כלל האוכלוסיה: גיל מעל 60 או שיש לו/לה מחלות נוספות כמו סכרת, מחלת לב, מחלת کلیה כרונית, מחלת ריאות כרונית, או מחלה המשפיעה על מערכת החיסון.
- התרופות האנטיאפילפטיות הקלאסיות לא מגבירות את הסיכון להדבקות או למחלה קשה.
- יתכן וקיים סיכון מוגבר להדבקה ולמחלה קשה יותר בחולים המקבלים תרופות המדכאות את פעילות מערכת החיסון. בחולי אפילפסיה מדובר בסטרואידים שניתנים דרך הפה, ACTH ומעכבי mTOR (פרדניזון, בטנזול, סולומדרול, סינקטן, אפיניטור, אברולימוס, סירולימוס, ווטוביה)
- חולים המטופלים בתכשירים המדכאים את פעילות מערכת החיסון או מתוכננים להתחיל לקבלם, צריכים להקפיד על כללי הזהירות שהומלצו לציבור הרחב ביתר תוקף, לפנות לנוירולוג המטפל לדון עמו לגבי המשך או התחלת הטיפול ולקבל הדרכה מתאימה. אין להפסיק טיפול מבלי להיוועץ בנוירולוג המטפל. במידה ואינו זמין יש להוועץ ברופא המשפחה/רופא הילדים.

אם נדבקתי בוירוס הקורונה, האם הוירוס עלול לגרום לפרכוסים?

- אין הוכחה לכך שוירוס הקורונה עלול לגרום לפרכוסים.
- באופן כללי, בחלק מהחולים יש עלייה בתדירות הפרכוסים בעת מחלת חום או בעת מחלה זיהומית.
- נטילת תכשירים ללא מרשם, במיוחד תכשירים לטיפול בצינון/נזלת/שיעול, או תכשירים טבעיים/ צמחי מרפא עלולה לגרום להופעת פרכוסים או עלייה בתדירותם. יש להימנע מנטילת תכשיר חדש ללא מרשם, או תכשיר המיועד להקלת תסמיני צינון גודש ושיעול ללא התייעצות עם הרופא המטפל.
- אין מניעה לשימוש בפרצטמול (אקמול) או דיפירון (אופטלגין) איבופרופן (נורופן), ויטמין C.

כיצד עליי לנהוג בימים הקרובים ואיך אוכל להתכונן לאפשרות של בידוד?

- חשוב להמשיך לקחת את התרופות האנטיאפילפטיות כפי שנרשמו על ידי הרופא.
- יש לדאוג למלאי מספק של התרופות למקרה שיהיה צורך להיכנס לבידוד.
- יש לדאוג למלאי מספק של בוקולאם או סטזוליד למי שמשמש בתכשירים אלו.
- נכון לרגע זה, אין מחסור בתרופות אנטיאפילפטיות.
- רצוי להכין מבעוד מועד מחלק תרופות שבועי למקרה שתזכורות אלקטרוניות ללקיחת תרופה לא יפעלו.
- רצוי לחשוב מראש על עזרה בהתארגנות למקרה ויהיה צורך להיכנס לבידוד.
- למי שמתגורר לבד – רצוי להכין רשימת תרופות עדכנית ולשמור על קשר עם בני משפחה/ידיד/שכן או כל גורם אחר, לפחות פעם ביום.

הועד

פרופ' ברוריה בן-זאב - יו"ר
פרופ' שרה אייל - חברה
ד"ר דנה אקשטיין - חברה
ד"ר משה הרשקוביץ - חבר
ד"ר אילן לינדר - חבר
ד"ר איריס נוימן - חברה
ד"ר פיראס פאהום - חבר
פרופ' מאיר ביאלר - חבר (ex-officio)
מזכיר

EXECUTIVE COMMITTEE

President

Prof. Bruria Ben-Zeev

Pediatric Neurology Unit
Edmond and Lilly Safra Pediatric Hospital
Chaim Sheba Medical Center
Tel Hashomer 5235601
Tel: +972 3 530 2687
Fax: +972 3 530 5031
Email: bruria.benzeev@sheba.health.gov.il

Dr. Dana Ekstein

Epilepsy Center
Dept. of Neurology
Hadassah University Medical Center
Jerusalem 9112102
Tel: +972 2 677 6940
Fax: +972 2 677 7624
Email: dekstein@hadassah.org.il

Prof. Sara Eyal

School of Pharmacy
Faculty of Medicine
The Hebrew University of Jerusalem
PO Box 12605
Ein Kerem, Jerusalem 9112102
Tel: +972 2 675 8667
Fax: +972 2 675 7246
Email: sarae@ekmd.huji.ac.il

Dr. Firas Fahoum

Epilepsy and EEG Unit
Neurology Division
Tel Aviv Sourasky Medical Center
Tel Aviv 6423906
Tel: +972 3 6973418
Fax: +972 3 6973932
Email: firasf@tlvmc.gov.il

Dr. Moshe Herskovitz

Epilepsy Service
Department of Neurology
Rambam Health Care Campus
Technion Faculty of Medicine
Haifa 3109601
Tel: +972 4 7772605
Fax: +972 4 7772755
Email: m_herskovitz@rambam.health.gov.il

Dr. Ilan Linder

Pediatric Neurology Service
Barzilai Medical Center
Ashkelon 7830604
Tel: +972 8 6663215
Fax: +972 8 6687851
Email: ilanli@bmc.gov.il

Dr. Iris Noyman

Pediatric Neurology Unit
Soroka University Medical Center
Beer Sheva 84101
Tel: +972 8 640 0140
Fax: +972 8 636 5499
Email: irisn@clalit.org.il

**International Secretary and Treasurer
(ex-officio member)**

Prof Meir Bialer

School of Pharmacy
Faculty of Medicine
The Hebrew University of Jerusalem
PO Box 12065
Ein Kerem, Jerusalem 9112102
Tel: +972 2 675 8610
Fax: +972 2 675 7246
Email: bialer@md.huji.ac.il

כיצד ניתן להפחית את הסיכון להדבקה בקורונה?

הכללים הבאים מיועדים לכלל האוכלוסייה, אנו ממליצים בשלב זה להקפיד הקפדה יתרה כפי שנהגים באוכלוסיות הסיכון.

- הימנעו עד כמה שאפשר מביקור בבתי חולים וקופת החולים. למי שמתוכנן לו תור קרוב לנירולוג, מומלץ לדחות את התור אם אינו דחוף (ואין פרכוסים) או לפנות למרפאה ולברר לגבי אפשרות של קיום המפגש דרך הטלפון או כל מדיה אחרת מבלי להגיע למרפאה.
- בני 60 ומעלה ומי שהוגדר בקבוצת סיכון (בעלי מחלות רקע כרוניות – כגון מחלות לב, סוכרת, יתר לחץ דם, מחלות נשימתיות או דיכוי חיסוני) מומלץ להימנע מהתקהלויות, ממגע עם אנשים שחזרו מחו"ל (מכל מדינה), ממגע עם מי שיש לו תסמינים של נזלת חום או שיעול וממגע עם אנשים החשודים כחולים. **רצוי לצמצם עד כמה שניתן את היציאה מהבית.**
- הימנעו מנסיעות לא הכרחיות, שהייה במקום סגור ואירועים רבי משתתפים.
- הגבילו מגע קרוב עם אנשים אחרים. יש לשמור על מרחק סביר בין אנשים כאשר יוצאים מהבית.
- רחצו ידיים לעיתים קרובות.
- הימנעו מלחיצת ידיים, חיבוק ונשיקה.
- הימנעו ככל האפשר מלגעת באזור העיניים, האף והפה.
- נקו משטחים שאתם נוגעים בהם לעיתים קרובות בספריי לניקוי או מגבונים.

הוכן ע"י פרופ' שרה אייל, פרופ' ברוריה בן זאב וד"ר איריס נוימן,
ועד הליגה למניעת אפילפסיה

מקורות:

1. American Epilepsy Society. Information on COVID-19. Last Updated: March 10, 2020. https://www.aesnet.org/about_aes/position_statements/covid-19
2. Epilepsy Foundation: Concern About Coronavirus. Authored by: Patty Osborne Shafer RN, MN | Judy Gretsche on 3/2020. Reviewed by: Elaine Wirrell MD | Jacqueline French MD on 3/2020. Originally published February 28, 2020. Revision 1 on March 4, 2020. <https://www.epilepsy.com/article/2020/3/concerns-about-coronavirus>
3. Epilepsy Action. Coronavirus: what does it mean for people with epilepsy? Last updated 5 March 2020. No further details available. <https://www.epilepsy.org.uk/info/daily-life/safety/coronavirus>
4. Tuberous Sclerosis Alliance: Corona Virus Disease 2019 (FAQs) <https://www.tsalliance.org/coronavirus-disease-2019-covid-19-questions-and-answers-faqs/>

תאריך עדכון אחרון: 14.3.2020